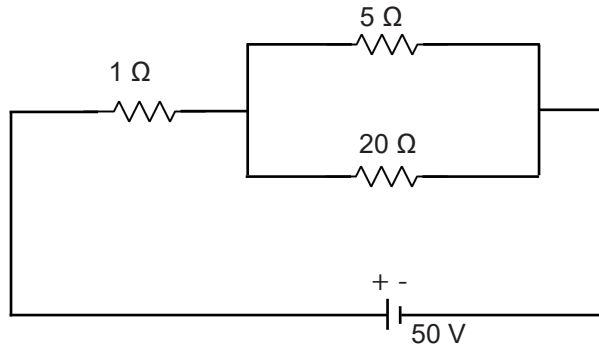

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
MUĞLA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024 - 2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI (İL GENELİ ORTAK)
FEN LİSESİ FİZİK 10. SINIF (MAZERET)

FEN LİSESİ FİZİK 10. SINIF (MAZERET)
CEVAP ANAHTARI

1. İç direnci önemsiz üreteç ve dirençlerle kurulmuş elektrik devresi şekildeki gibidir.

5 ohm'luk direnç üzerinde 1 saniyede açığa çıkan ısı enerjisinin kaç joule olduğunu işlemleri göstererek bulunuz? (12 PUAN)

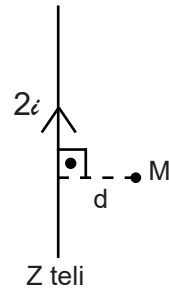
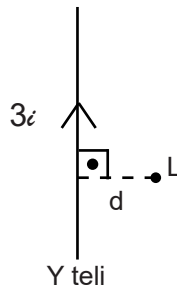
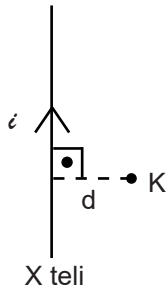
$$R_{eş} = 5 \Omega$$

5 Ω 'luk direnç üzerinden geçen akım 8 A'dir.

$$V = I \cdot R_{eş}$$
$$50 = I \cdot 5$$
$$I = 10 \text{ A}$$

$$E = I^2 \cdot R \cdot t$$
$$= 64 \cdot 5 \cdot 1$$
$$= 320 \text{ j}$$

2. Üzerlerinden i , $3i$ ve $2i$ akımı geçen sonsuz uzunluktaki X, Y ve Z tellerinin K, L ve M noktalarında oluşturdukları manyetik alan şiddetleri B_K , B_L ve B_M 'dir.

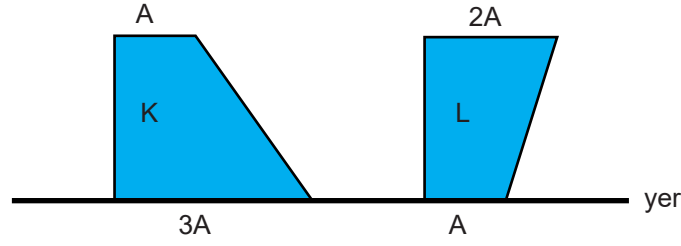
Buna göre B_K , B_L ve B_M arasındaki büyüklük ilişkisini sebebini açıklayarak kıyaslayınız. (12 PUAN)

Üzerinden akım geçen telin bir noktada oluşturduğu manyetik alan şiddeti B ; akım ile doğru tele dik uzaklık ile ters orantılıdır. Aynı uzaklıktaki noktalardan Y telinden geçen akım en fazla olduğundan B_L en büyük, X telinden geçen akım en az olduğundan B_K en küçük olacaktır.

Buna göre $B_L > B_M > B_K$

3. Düşey kesiti verilen içleri dolu K ve L cisimlerinin yere yaptığı basınçlar sırasıyla P_K ve P_L yere uyguladıkları basınç kuvvetlerinin büyüklükleri de F_K ve F_L 'dir.

K ve L cisimleri ters çevrilip yere konulduğunda P_K , P_L ve F_K , F_L nicelikleri nasıl değişir? Kısaca açıklayınız. (12 PUAN)

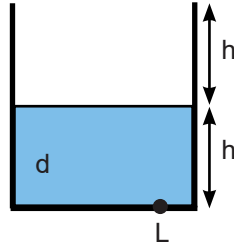
Katı basıncı cismin ağırlığı ile doğru, taban alanı ile ters orantılıdır.

K cismi ters çevrildiğinde temas eden taban alanı azalacağından P_K artar.
L cismi ters çevrildiğinde temas eden taban alanı artacağından P_L azalır.

Katı cisimlerde basınç kuvvetinin büyüklüğü cismin ağırlığı kadardır.

Cisimler ters çevrildiğinde ağırlığı değişmeyeceği için F_K ve F_L değişmez.

4. Özkütlesi d olan sıvı düşey kesiti verilen düzgün kaptaki şekilde gibidir dengededir. Kabin L noktasında d özkütleli sıvının yaptığı basınç P 'dir.

Kabın boş kalan kısmı d özkütleli sıvı ile karışmayan $2d$ özkütleli sıvı ile tamamen dolduruluyor. Yeni denge durumuna göre kabın L noktasındaki sıvı basıncının kaç P olduğunu işlemleri göstererek bulunuz? (12 PUAN)

$$P_L = P = h \cdot d \cdot g$$

Yeni denge durumuna göre $P_L = h \cdot 2d \cdot g + h \cdot d \cdot g = 3h \cdot d \cdot g$ yani $P_L = 3P$ olur.

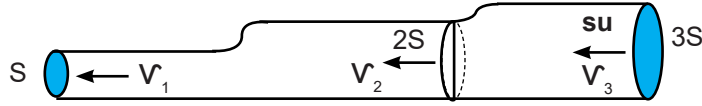
5. Basınç etkisi ile çalışan ya da basınç farkından yararlanılarak ölçüm yapan barometre, altimetre ve batimetre ölçüm aletlerinin ne işe yaradığını açıklayınız? (13 PUAN)

Açık hava basıncını ölçmeye yarayan alet barometredir.

Bir bölgenin deniz seviyesine göre yüksekliğini ölçmeye yarayan alet altimetredir.

Derinlere inildikçe basıncın artmasından yararlanılarak geliştirilmiş derinlik ölçüm aleti batimetredir.

6. Suyun akış yönü şekildeki oklar yönünde olan silindirik borunun kesit alanları sırasıyla S, 2S ve 3S' dir.

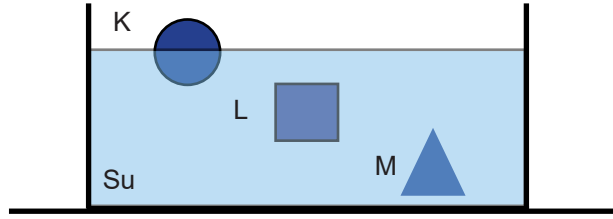
Suyun, borunun S, 2S ve 3S kesitlerinden geçerken ki süratleri sırasıyla V_1 , V_2 ve V_3 ; bu kesitlerden geçen suyun oluşturduğu basınçlar P_1 , P_2 ve P_3 'tür. V_1 , V_2 , V_3 ve P_1 , P_2 , P_3 arasındaki büyüklük ilişkisini açıklayarak kıyaslayınız? (13 PUAN)

Akışkanlarda borunun kesit alanı azaldıkça akışkanın hızı artar. Buna göre $V_1 > V_2 > V_3$

Akışkanın hızının arttığı yerde oluşturacağı basınç azalır. Buna göre $P_3 > P_2 > P_1$

7. Su içinde bulunan hacimleri eşit K, L ve M cisimlerinin denge konumları şekildeki gibidir.

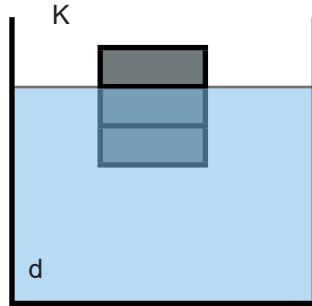
Buna göre cisimlere su tarafından etki eden kaldırma kuvvetlerinin büyüklükleri arasındaki ilişki nasıldır? Sebebini açıklayınız. (13 PUAN)

$$F_K = V_b \cdot d_s \cdot g$$

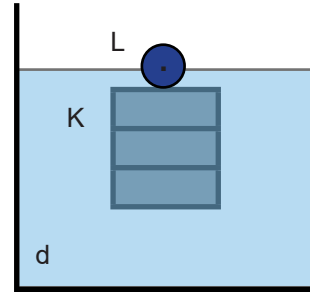
L ve M cisimlerinin batan hacimleri eşit ve daha fazla, K cisminin batan hacmi daha az olduğundan L ve M cismine su tarafından etki eden kaldırma kuvvetleri eşit ve K cismine su tarafından etki eden kaldırma kuvvetinden büyüktür.

$$\text{Buna göre } F_L = F_M > F_K$$

8. Hacmi $3V$ olan K cismi ile L küresel cisminin ağırlıkları eşittir. Homojen d özkütleli sıvı içerisine bırakılan K cismi Şekil I'deki gibi $2V$ hacmi sıvı içinde kalacak şekilde dengededir. K cisminin üstüne küresel L cismi konulduğunda cisimler Şekil II'deki gibi L cisminin yarısı sıvı içinde kalacak şekilde dengede kalıyor.

Şekil I

Şekil II

Buna göre L cisminin hacminin kaç V olduğunu işlemleri göstererek bulunuz? (13 PUAN)

Şekil I

$$F_K = G_K = G \\ 2V \cdot d \cdot g = G$$

Şekil II

$$F'_K = G_K + G_L \\ [3V + (V_L/2)] \cdot d \cdot g = G + G \\ [3V + (V_L/2)] \cdot d \cdot g = 4V \cdot d \cdot g \\ V_L/2 = V \\ V_L = 2V$$